

CHP Tüzük Kurultayına Doğru

Yenilikçi hareket birkaç nedenden dolayı Kemal Kılıçdaroğlu'nu eleştiriyordu. Kaybedilen Mayıs seçimlerinden sonra mevcut genel merkezin hiçbir şey yokmuş gibi yoluna devam etmesi kabul edilemezdi. Eğer partide esaslı bir değişim olmaz, yeni söylemler yeni kadrolarla birlikte ön plana çıkmazsa yaklaşmakta olan yerel seçim de kaybedilecekti. Seçimdeki duygusal kopuşu tersine çevirmek için Kılıçdaroğlu'nun bırakması gerekiyordu.

İkinci mesele ise parti içindeki sağ siyaset eğilimi ve antidemokratik koşullarla ilgiliydi. Partinin yenilenmesi ön seçim ve tüzük kurultayı aracılığıyla yeni bir parti hukukunun inşasını gerekli kılmaktaydı. 10 milyondan fazla seçmeni ve 1 milyondan fazla üyesi olan CHP'nin tabanı ile tavanı arasında bağ kopmuştu. Yaraların sarılması için daha fazla demokrasiye ve sola ihtiyaç vardı.

Kılıçdaroğlu'nun yenilgiye uğradığı tarihî kurultaydan bugüne yaşananlara baktığımızda ise bazı şeylerin değiştiği gördük, bazı diğer şeylerin ise aynı kaldığına tanıklık ettik. Öncelikle en önemli demokratikleşme vaadi olan ön seçim rafa kaldırıldı. Yeterince vakit yok dendi. Oysa Lütfi Savaş gibi isimlerin belirlendiği son PM toplantısını esas alırsak tüm belediye başkanlıkları için pekâlâ hâkim gözetiminde ön seçim yapmak ve parti içi kurulları demokratik bir şekilde işletmek mümkündü. Özgür Özel de yıllarca yanında piştiği Kılıçdaroğlu'nun izinden giderek parti içi iktidarını güçlendirmek için yarışmaya izin vermedi.

Bu noktada ön seçim neden gerekli sorusuna hakkaniyetle yanıt vermek ve demokrasi-seçim başarısı ilişkisini daha ayrıntılı bir şekilde ele almak yerinde olur. İlginç ve ironik bir durum ama aslında demokrasiyle seçim başarısı arasında hiçbir bağlantı yok. AKP'nin durumunu düşünelim mesela. Son seçimlerde ağır bir yenilgi aldı iktidar partisi. Ama son çeyrek asırdır girdiği her seçimde başarı elde ettiği olgusal bir gerçek. Erdoğan liderliğindeki AKP son seçim istisna tutulursa 2002'den beri yapılan tüm genel ve yerel seçimlerden birinci parti olarak çıktı. Dahası cumhurbaşkanlığı seçimleri ve anayasa referandumları da AKP'nin lehine sonuçlandı. Peki, bu kadar seçim başarısı AKP'yi rakiplerine göre daha demokratik bir parti haline mi getirdi? En çok seçim kazanan parti kendiliğinden bir şekilde en demokrat parti mi oluyor? Tabii ki hayır.

AKP'ye yönelik değerlendirme CHP'yi de bağlıyor. CHP 1977'den beri ilk defa bir seçimden birinci parti ıktı. Ancak bu sonuçla süreç arasında her hangi bir bağlantı yok. Delejelere söz verilmesine ve aslında yeterince zaman olmasına rağmen n seçim yapmadı parti liderliği. Pek çok yerde -İzmir, Hatay, Ankara ankaya, İstanbul'un büyük ilçelerinde- parti içi iktidarı saęlamlaştıрма gayreti her Őeyin önüne geçti.

Bir yanda Kılıçdaroğlu'nun izleri silinirken diğer yanda partinin yeni g odaklarına yakın kiŐiler merkezden ile ve illere aday olarak atandı. Bugün itibarıyla zel-İmamoğlu ikilisine daha yakın bir parti yapısı var. Zaten parti içi g mücadelesinde ivmenin genel merkeze geçtiğini deneyimleyebiliyoruz. Kimse ne özel'i ne de İmamoğlu'nu eleŐtiriyor. Muhalif basın tümüyle olumlayıcı haberler yapmakta. Parti içi muhalefet ise sindi. Yerel seçimden önce istediği kiŐiyi idari amiri setiremeyen genel merkez, bugün grup başkan vekilliğini sorunsuzca aldı.

Peki, kadrolar deęiŐmedi mi? Yenilikçi ekip pek çok yeni ismin siyasete atılmasını ve başkan olarak seçilmesini sağladı. CHP'nin genel siyasetinde ve yerelde bir genleşme olgusuyla karŐı karŐıyayız. Ancak kadroların deęiŐme sürecinde kullanılan yöntem bir hayli tanidik. Özetle, eski baŐkanın adamları gitti, yeni baŐkanın adamları geldi. YaŐanan bundan ibaret.

Yerel seçimden aldığı gle tüzük kurultayına hazırlanıyor parti genel merkezi. Tüm yelerine ağrı gönderdi. Bu aralar görüŐ topluyor. Eylülde ise tüzük kurultayı yapılacak. Bu noktada samimiyetle Őu sorular sorulmalı:

Tüzük kurultayı ne iŐe yarayacak? Demokrasi olmadan da seçim kazanıldığına göre parti içi demokrasiye gerek var mı? Parti içi demokrasiye neden ihtiyacımız olduğu açıkça ortada. Liberal demokrasi aynı zamanda temsili demokrasi. Temsil daha çok siyasi partiler dolayımıyla söz konusu olmakta. Bu nedenle bir ülkede siyasi partilerin parti içi demokrasi seviyesi o yerdeki demokrasi seviyesini belirliyor. Türkiye'deki temel sorun da bu noktada kristalize olmakta. Bizde partiler fazlasıyla merkezizetçi ve lider temelli. Genel baŐkanı eleŐtirip aynı zamanda partide kalmak imknsız.

Denebilir ki CHP'yi diğer partilerle bir tutmamak lazım. Sonuçta kurultayda genel baŐkanı deęiŐtirebilmiŐ bir siyasi yapı var karŐımızda. Őüphesiz ki Halk Partisi'nde parti içi yarışma kültürü her zaman çok bereketli oldu. Ama "CHP'de parti içi demokrasi sorunu yok" dememiz

yine de mümkün değil. Kılıçdaroğlu 14 yılda 10'dan fazla seçim yenilgisi aldıktan sonra kıl payı kurultayı kaybetti. Partide gerçekten de aşığıdan yukarıya bir yarışma ortamı olsaydı genel başkan çoktan değiştirilmiş olurdu. Ama ne yazık ki bu sonuç bir hayli gecikmeyle, asrın seçimi kaybedildikten sonra söz konusu olabildi. Önce Baykal, ardından da Kılıçdaroğlu dönemleri açıkça gösteriyor ki CHP'de de parti iç işleyişi yeterince demokratik değil.

Bu arada tüzük kurultayı yapmanın yeterli olmadığı unutulmamalı. CHP tüzükle birlikte bir genel politikalar kurultayı da tertiplemeli. Kürt sorunu, ekonomi politik doğrultu, din-siyaset ilişkisi ve toplumsal cinsiyet gibi meselelerde partinin söylemini modernleştirmesi gerek. Dahası Siyasi Partiler Kanunu için de bir siyasi gündem oluşturulmalı. Tüzüğü ne kadar yenilerseniz yenileyin, Kanun değişmediği müddetçe genel merkezler hep güçlü olacak üyeler karşısında. Oysa ön seçimin kural olduğu, genel başkan dahil tüm yöneticilerin üyeler tarafından seçildiği ve merkez idarenin canı her istediğinde il ve ilçe örgütlerini görevden alamadığı bir demokratik parti hukukuna ihtiyaç var. CHP dümeni bu yöne kırabilir. Ya da hazır başarılı yakalanmışken oligarşik siyasetinin keyfini biraz da o çıkarabilir. Bu iki patikadan hangisinin tarihe yön vereceğini hep birlikte deneyimleyeceğiz.

Armağan Öztürk, "CHP Tüzük Kurultayına Doğru",

<https://www.fikirtepedi.com/siyaset/chp-tuzuk-kurultayina-dogru/> (Yayın Tarihi: 3

Mayıs 2024).